

УТВЪРДИЛ:
ДИЯНА ЯНЕВА
Директор на ЦПЛР – ЦКО - Варна

СТРАТЕГИЯ
ЗА РАЗВИТИЕТО НА ЦЕНТЪР ЗА ПОДКРЕПА ЗА
ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
ЦЕНТЪР ЗА КАРИЕРНО ОРИЕНТИРАНЕ
ВАРНА

2022-2026

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ.....	2
1.1. Кратка историческа справка	
1.2. Предизвикателства	
2. УСТРОЙСТВО, ФУНКЦИИ И ДЕЙНОСТИ НА ЦПЛР – ЦЕНТЪР ЗА КАРИЕРНО ОРИЕНТИРАНЕ – ВАРНА	5
2.1. Устройство на ЦПЛР – ЦКО – Варна	
2.2. Функции на ЦПЛР – ЦКО – Варна	
2.3. Дейности	
3. АНАЛИЗ НА АКТУАЛНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ЦПЛР – ЦКО – ВАРНА	7
3.1. Анализ на външната среда (PEST анализ)	
3.2. Анализ и оценка на състоянието на ЦПЛР – ЦКО (SWOT-анализ)	
4. СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ЦПЛР – ЦЕНТЪР ЗА КАРИЕРНО ОРИЕНТИРАНЕ – ВАРНА	12
4.1. Мисия	
4.2. Визия	
4.3. Ценности	
4.4. Приоритетни области	
4.5. Цели на стратегията	
4.5.1. Главна цел	
4.5.2. Стратегически цели	
5. ИНДИКАТИВЕН СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН НА ЦПЛР – ЦЕНТЪР ЗА КАРИЕРНО ОРИЕНТИРАНЕ – ВАРНА	13
6. ПЛАНИРАНЕ, НАБЛЮДЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО	27
6.1. План за изпълнение на стратегията	
6.2. Наблюдение	
6.3. Отчитане	
7. ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА	27
7.1. Цел на оценката	
7.2. Извършител на оценката	
7.3. Периодичност на оценката	
8. ФИНАНСИРАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА	28
9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	28

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. Кратка историческа справка

През 2012 г. кариерното информиране, диагностициране и консултиране навлезе поетапно в средното образование в град Варна. Това се постигна с откриването на Център за кариерно ориентиране – Варна (01.10.2012 г.), финансиран по проект BG051PO001-4.3.02-0001 „Система за кариерно ориентиране в училищното образование“. Проектните дейности се реализираха в две фази – от януари 2012 до декември 2015г. по ОП „Развитие на човешките ресурси“ и от януари 2016 г. до декември 2017 г. по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“.

В началото на 2018 г., следствие на резултатите от дейността на центъра до момента, както и доказаната обществена значимост на услугите по кариерно ориентиране, направиха възможно учредяването на Център за подкрепа за личностно развитие – Център за кариерно ориентиране – Варна (ЦПЛР – ЦКО - Варна).

1.2. Предизвикателства

Преминаването на българската образователна система към европейското образователно пространство и едновременно необходимостта от запазване на някои традиции на обучение и разпределение на функции в него създават условия за появата на един основен въпрос – трябва ли да се промени нещо, което е типично за образованието в ЕС, но не е станало още типично за образователното пространство на българските деца? Въпреки доминиралата през десетилетията в миналото нагласа, че българската образователна система е много добра и няма необходимост от съществени промени, промени се налагат. При това, някои от тях са доста сериозни и многообхватни по своя характер.

Дългосрочните прогнози за пазара на труда у нас и в световен мащаб насочват към ключовите роли, които има кариерното ориентиране за формиране на бъдещата работна сила. Още през 2008 г. Съветът на Европейския съюз призовава държавите членки да насърчават придобиването и формирането на умения за управление на кариерата през целия живот, да се улеснява достъпът на всички граждани до услуги по кариерно ориентиране, като непрекъснато се повишава тяхното качество, да се насърчава координацията и сътрудничеството между различните регионални, национални и локални институции, да се насърчава участието в международните мрежи по кариерно ориентиране и образование през целия живот. Установява се Европейска мрежа за политика за ориентиране през целия живот.

Предвид динамичните промени на съвременното общество, разнообразието на социалния живот, на пазара на труда, все повече категориите лица в страната имат нужда от консултантска помощ при решаване на въпроси, свързани с тяхната професия и кариера. С още по-голяма сила важи това за деца и ученици, тъй като в процесите на тяхното професионално ориентиране и избор на професия често се забелязва тенденция за липса на знания, умения и компетенции за справяне с предизвикателствата на бързо променящия се свят.

Предпоставка за решаването на този проблем е кариерното ориентиране в сферата на средното образование, което има за основна цел да подпомогне ефективно младите хора при техния професионален избор и свързаното с него професионално развитие. То има голямо значение за формирането на положително личностно отношение към труда, за създаването на професионално самочувствие и удовлетвореност от упражняваната професия.

Наред с огромните крачки, които бяха направени през последните години в посока утвърждаване на ЦПЛР – ЦКО се откриха и огромни пробойни, касаещи тяхното функциониране.

Анализът на наличните ресурси в национален мащаб провокира множество въпроси и очертава разнородни проблемни области, които стоят пред директорите на ЦПЛР – ЦКО и изискват спешни мерки, а именно:

- осигуряване на единна идейно-смислова и принципна основа на кариерното ориентиране в България;
- промяна на чл. 211 от ЗПУО, като кариерните консултанти да се включат в списъка на педагогическите специалисти;
- прецизиране на Наредба 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти като се заложи на ДОС, който да регламентира функциите на кариерния консултант;
- промяна на Наредба № 4 за нормиране и заплащане на труда, като се изведат норми преподавателска заетост за кариерните консултанти;
- ревизиране на Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование и финансирането на ЦПЛР – ЦКО да е на база постигнати резултати, а не на норматив за брой кариерни консултанти;

За да отговорим на новите предизвикателства, които са залегнали в Национална програма за развитие България 2030, Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 - 2030), ЗПУО и политиката за приобщаващото образование, а именно:

- *осигуряване на система от достъпни и качествени услуги за системно кариерно ориентиране от ранна детска възраст и в училище във връзка с успешната реализация на пазара на труда;*
- *насърчаване на интереса към професионалното образование по приоритетни професии и по специалности с прогнозиран бъдещ недостиг на пазара на труда;*
- *разширяване на възможностите за учене през целия живот чрез системно кариерно ориентиране и консултиране на учениците във всеки един етап на обучение за откриване на професионалните им интереси и създаване на интегрирана система за кариерно ориентиране и професионално образование и обучение при учащите;*
- *за кариерно ориентиране с цел подготовка за преход към следваща образователна степен;*
- *за мотивация за продължаване на образованието и за участие на пазара на труда;*

се налага да разработим нова Стратегия за развитието на ЦПЛР – Център за кариерно ориентиране – Варна, която ще определи стратегическата рамка за развитието на институцията в периода 2022 – 2026 г.

Стратегията е съобразена с редица стратегически документи:

- *Проект „Европа“ 2030;*
- *Национална програма за развитие България 2030;*
- *Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 - 2030);*
  - *Стратегията за развитие на предучилищното и училищното образование в община Варна 2021-2025;*
  - *Закон за предучилищно и училищно образование;*
  - *Закон за защита от дискриминация;*
  - *Закон за закрила на детето.*

2. УСТРОЙСТВО, ФУНКЦИИ И ДЕЙНОСТИ НА ЦПЛР – ЦЕНТЪР ЗА КАРИЕРНО ОРИЕНТИРАНЕ – ВАРНА

2.1. Устройство на ЦПЛР – ЦКО – Варна

ЦПЛР-ЦКО - Варна е институция в системата на предучилищното и училищно образование на територията на Община Варна, в която се организират дейности, подкрепящи приобщаването, обучението и възпитанието на деца и ученици, както и дейности за развитие на техните интереси и способности. Съгласно чл.49, ал.1, т.2 от ЗПУО, ЦПЛР-ЦКО според дейността си е за кариерно ориентиране и консултиране.

ЦПЛР - ЦКО е със седалище и адрес на управление - град Варна, бул. „Цар Освободител“ № 27, ет. 1 в сградата на Младежки дом - Варна.

ЦПЛР - ЦКО е юридическо лице – второстепенен разпоредител с бюджет, притежаващ собствен печат, единен идентификационен код по БУЛСТАТ и банкова сметка.

ЦПЛР - ЦКО е второстепенен разпоредител с бюджет към Община Варна.

Дейността на ЦПЛР - ЦКО се финансира от:

1. Министерство на образованието и науката – 80 % от издръжката.
2. Община Варна – 20 % от издръжката за сметка на местни приходи.

В ЦПЛР – ЦКО – Варна работят 6 кариерни консултанти, които са сертифицирани по национални и международни програми по кариерно ориентиране.

2.2. Функции на ЦПЛР – ЦКО – Варна

ЦПЛР – ЦКО – Варна осъществява общинската политика за подпомагане на кариерното ориентиране на деца и ученици от 5 до 19 години, въз основа на програми за кариерно развитие и мобилност, програми за образователно развитие и мобилност, програми за личностно и социално развитие – на базата на проучване на местните условия и координация с институции в системата на професионалното ориентиране.

2.1. Предоставят актуална информация за:

- а) структурата и видовете подготовка в училищното образование;
- б) институциите в системата на средното и висшето образование по териториален признак и по области на образование и обучение;
- в) характеристиките на професиите, профилите и специалностите;
- г) потребностите и изискванията на пазара на труда по данни на регионалните служби по заетостта.

2.2. Осъществяват индивидуална, групова и диагностична работа с учениците от всички степени на училищното образование, за подобряване мотивацията

за учене, за развитие на познавателните и професионалните интереси, нагласите и мотивацията за професионална реализация и кариерно развитие.

2.3. Оказват подкрепа за вземане на решения при прехода от една към друга степен на образование.

2.4. Развиват уменията на учениците за планиране на учебно и лично време, за кариерно развитие, за преодоляване на грешки, свързани с избора на образование и професия, за решаване на вътрешни конфликти, свързани с възможностите за образователна, професионална и личностна реализация.

2.5. Провеждат тренинги за формиране на умения за избор на образование и/или на професия и подпомагат учениците в изпълнението на интерактивни упражнения по кариерно ориентиране.

2.6. Участват в създаването и утвърждаването на иновативни училищни практики за кариерно ориентиране на учениците.

2.7. Участват в дейностите по изпълнение функциите на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, създаден с ПМС №100 от 8 юни 2018 година, като осъществяват дейности по превенция на отпадането на учениците от системата на предучилищното и училищното образование, както и дейности по реинтегриране на вече отпаднали ученици чрез консултации, във връзка с провокиране и задържане интереса към образованието.

2.3. Дейности

(1) Кариерно ориентиране в училищното образование, което включва взаимно допълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда.

(2) Формите за кариерно ориентиране в училищното образование са индивидуалното и груповото информиране и консултиране, индивидуалната и груповата работа и работата по програма за кариерно ориентиране.

(3) Информирането се отнася до:

- видовете подготовка в училищното образование, профилите, специалностите от професии;
- институциите в системите на предучилищното и училищното образование, професионалното образование и обучение, висшето образование и условията и реда за прием на ученици и студенти;
- динамиката и потребностите на пазара на труда.

(4) Консултирането е насочено към:

- разкриване на интереси, нагласи и мотивация за избора на образование и професия;

- формиране на умения за планиране на учебното и личното време;
- формиране на умения за планиране на кариерното развитие;
- преодоляване на грешки, свързани с избора на образование и професия от учениците;

- решаване на вътрешни и външни конфликти, свързани с възможностите за образователна, професионална и личностна реализация.

(5) Индивидуалната и груповата работа се осъществява за:

- подобряване на мотивацията на учениците за учене и професионална реализация;
- провеждане на интерактивни упражнения по кариерно ориентиране;
- провеждане на дискусии с ученици и родители по теми, свързани с избора на образование, професия и работа;
- провеждане на тренинги с ученици за формиране на умения за вземане на решения и търсене на работа.

(6) Работата по програми за кариерно ориентиране включва дейности:

- с ученици от I до IV клас;
- с ученици от V до XII клас - за подготовка за преход към по-висока степен на образование или за участие на пазара на труда;
- с ученици от отделни целеви групи - застрашени от отпадане от училище, талантиливи ученици, ученици със специални образователни потребности, ученици с проблемно поведение и др.;
- за реинтегриране на отпадналите от училище;
- за формиране на нови умения за социално включване и мобилност.

3. АНАЛИЗ НА АКТУАЛНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ЦПЛР – ЦКО – ВАРНА

3.1. Анализ на външната среда (PEST анализ)

Методът, който е използван за изследване на външната среда на ЦПЛР – ЦКО - Варна е PEST анализът. Той е инструмент за стратегическо планиране, използван за оценка на политически, икономически, социални и технологични фактори, които могат да окажат въздействие върху центъра и очертава възможностите и заплахите за самата организация.

Таблица 5

ПОЛОЖИТЕЛНИ ВЛИЯНИЯ	НЕГАТИВНИ ВЛИЯНИЯ
I. ПОЛИТИЧЕСКИ ФАКТОРИ	
<ul style="list-style-type: none"> - Закон за предучилищното и училищното образование – чл. 49, ал. 1, т. 2, и чл. 180 – създаване на ЦПЛР – ЦКО; - Наредба за приобщаващото образование - чл. 19, чл. 35 а, 35 б, 35 в, § 1а; 	<ul style="list-style-type: none"> - Чл. 211 от ЗПУО изключва кариерните консултанти от списъка на педагогическите специалисти; - Наредба 15 - няма ДОС, който да регламентира работата на кариерните консултанти; - Наредба 4 - няма изведени норми преподавателска заетост за кариерните консултанти; - Наредба за финансирането - финансирането на ЦПЛР – ЦКО не е на база постигнати резултати, а на норматив за брой кариерни консултанти.
II. ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ	
<ul style="list-style-type: none"> - Система за делегиран бюджет; - Дофинансиране от Община Варна; - Разработване на Национални програми; - Включване на ЦПЛР – ЦКО при изпълнението на европейски програми и проекти; 	<ul style="list-style-type: none"> - Неравноправно финансиране на самостоятелните ЦПЛР – ЦКО; - Нисък норматив за кариерен консултант; - Нестабилна/ неработеща икономика в страната;

<ul style="list-style-type: none"> - Малък ръст на заплатите на кариерните консултанти през последните години; - Финансовата стабилност на Община Варна, дава основание за съществуването и утвърждаването на ЦПЛР - ЦКО, като институция в системата на образованието. 	<ul style="list-style-type: none"> - Липса на подходяща база за работа с ученици и родители.
III. СОЦИАЛНИ ФАКТОРИ	
<p>В гр. Варна и големите области центрове:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Стабилни демографски показатели; - Висока заинтересованост на родителите; - Ученици с висока мотивация за учене и продължаване на образованието; - Учениците на територията на града и областта са потенциални участници в дейностите на ЦПЛР - ЦКО. 	<p>В малките населени места:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Отрицателно влияние на средата върху възпитанието на учениците и мотивите за учене и продължаване на образованието; - Незаинтересованост на родителите. - Мигриране в чужбина.
IV. ТЕХНОЛОГИЧЕСКИ ФАКТОРИ	
<ul style="list-style-type: none"> - Внедрени са съвременни технически средства за управление и реализиране на дейностите по кариерно ориентиране; - Активно използване на ИКТ при работата на кариерните консултанти. 	<ul style="list-style-type: none"> - Бързо навлизане на новите технологии и невъзможност за осъвременяване; - Необходимост от допълнителна квалификация за работа с ИКТ.

От анализа на външните фактори могат да се направят следните изводи, които имат пряко отношение към ЦПЛР – ЦКО - Варна:

1. Правната основа, свързана с новия ЗПУО и нейното въздействие върху ЦПЛР – ЦКО е противоречива.
2. Необходима е промяна на законовата и подзаконовата нормативна уредба и уреждане на статута на кариерния консултант и неговото място в образователната институция.
3. Не е ясна рамката за държавно финансиране на дейността.
4. Належащо е увеличаването на държавната субсидия за издръжка на кариерен консултант.
5. Финансовите възможности на Община Варна позволяват издръжката на ЦПЛР - ЦКО.
6. Варна е град с голямо търсене на занимания по кариерно ориентиране от страна на ученици, родители и педагогически специалисти и всички

учениците на територията на града и областта са потенциални участници в дейностите на ЦПЛР - ЦКО.

7. Повишаване на мобилността на работата в малките населени места - в училища с висок процент на застрашени от отпадане ученици, където кариерното ориентиране и консултиране ще е в посока мотивиране за продължаване на образованието или участие на пазара на труда.
8. В ЦПЛР-ЦКО-Варна са създадени условия за работа с ИКТ, което осигурява цялостност, системност и ефективност при изпълнение на основните дейности, но липсват средства за допълнителна квалификация в тази област.
9. Офисът на ЦПЛР - ЦКО е разположен на централно място в града, но липсва достатъчно пространство за провеждане на групови и индивидуални дейности по кариерно ориентиране и консултиране.
10. ЦПЛР - ЦКО има подкрепата на всички училища в системата на средното образование, висши училища и колежи, социални партньори и на местната власт, с които работи.

3.2. Анализ и оценка на състоянието на ЦПЛР – ЦКО (SWOT-анализ).

SWOT – анализът идентифицира силните и слабите страни на вътрешната среда, благоприятните възможности за развитие на външната среда и нейните предсказуеми застрашителни развития /заплахи/. По този начин се дава систематична и подредена картина на тези четири ключови елемента. Като не просто извеждаме, а търсим такива страни, които имат важно значение за организацията и отношение към стратегията ѝ.

Таблица 6

SWOT-АНАЛИЗ	
СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> ● Десетгодишен опит при предоставянето на специализирани услуги по кариерно ориентиране в гр. Варна и областта; ● Засилен интерес и желание за кариерно ориентиране от страна на ученици, родители и учители; ● Безплатно кариерно ориентиране и консултиране; 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Недостатъчно насърчаване от страна на родителите за включване на техните деца в дейности по кариерно ориентиране, особено в малките населени места; ○ Липса на дългосрочна визия за развитие на местния бизнес за реализация на практики в образованието; ○ Образованието и бъдещата професионална реализация не

<ul style="list-style-type: none"> ● Сертифицирани кариерни консултанти по международната програма GCDF; ● Адаптивни и креативни кариерни консултанти, създали иновативни училищни практики за кариерно ориентиране на учениците; ● Създадени работни контакти с държавни и общински служби, социални партньори; ● Високо търсене на кариерните услуги от всички училища; ● Силна подкрепа от страна на Община Варна; ● Създадени условия за ранно кариерно ориентиране на подрастващите; ● Силни партньорства с висшите училища; ● Създадена материална база, с прилежащо офис оборудване, подходящи за провеждане на групови занимания, индивидуално консултиране, форуми, семинари и др.; ● Апробирана програма за обучение по кариерно ориентиране; ● Създаден инструментариум за работа по кариерно ориентиране; ● Въведени ИКТ в работата на кариерните консултанти; ● Създадени иновативни интерактивни програми по кариерно ориентиране; ● Участие в изготвянето и реализацията на национални програми и проекти; 	<p>са ценност в много семейства поради социални, образователни и етнокултурни причини;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Недостатъчна ангажираност от страна на стопански организации и представители на местния бизнес; ○ Недостатъчни умения на кариерните консултанти за използване и създаване на електронни учебни ресурси, следствие на липсата на средства за външна квалификация; ○ Недостатъчни финансови средства за заплати и осигуровки на персонала; ○ Липса на подходяща база, която да отговаря на съвременните условия за работа с ученици.
--	--

ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Промяна на нормативната уредба на МОН и преобразуване на статута на КК на педагогически специалисти; ❖ Повишаване на субсидията за кариерен консултант; ❖ Изготвяне на норматив за кариерен консултант на база брой часове; ❖ Разработване и търсене на възможности за финансиране по Национални програми и проекти; ❖ Развитие на системата за кариерно ориентиране в училищното образование; ❖ Координация на дейностите и активно включване на директори, учители, родители и работодатели в процеса на приобщаващото образование; ❖ Предоставяне на методическа подкрепа на педагогическите специалисти; ❖ Задълбочаване на контактите с работодателски и браншови организации; ❖ Наличие на по-голям брой инициативи, насочени към популяризиране на кариерното ориентиране като предпоставка за по-добър живот; ❖ Повишаване капацитета на работа в малките населени места; ❖ Подобряване на работата с деца със СОП и децата в риск, чрез включване в дейности по кариерно ориентиране; 	<ul style="list-style-type: none"> ● Липса на норматив за кариерен консултант, който да покрива – важно условие за подготовката на Годишната програма; ● Неопределен статут на кариерните консултанти – като непедagogически персонал имат ограничени права и ниско заплащане; ● Не съществува ДОС за длъжността „кариерен консултант“; ● Вероятност от налагане на финансови ограничения, които да възпрепятстват планираните дейности; ● Ограничена образователна инфраструктура в съответствие с потребностите на местната икономика и нуждите на пазара на труда, важно условие за по-добрата реализация на младите хора на пазара на труда.

❖ Привличане на допълнителни източници за подпомагане на дейностите;	
--	--

Изводи:

Анализът показва, че релацията „силни страни – възможности“ има по-голяма тежест, което определя стратегия за развитие, насочена към затвърдяване и развитие на постигнатите позиции и разкриване на нови перспективи.

Имайки предвид направения чрез SWOT анализ профил, трябва да се състави матрицата от идентифицираните фактори – **TOWS matrix**. Тази матрица се разглежда като инструментариум за комбиниране (обединяване) на вътрешните и външните фактори. Тя съчетава вътрешната сила/слабост на организацията с външните заплахи/благоприятни възможности и е основа да се реализират възможни стратегии.

Таблица 7

TOWS	Възможности - 12	Заплахи - 5
Силни страни - 15	Офанзивна стратегия (SO) Преследване на възможностите, които съответстват на силните страни на организацията	Приспособяваща стратегия (ST) Идентифициране на начините за използване на силните страни за намаляване на външните заплахи
Слаби страни - 7	Отбранителна стратегия (WO) Преодоляване на слабите страни, чрез преследване на възможностите	Оцеляваща стратегия (WT) Създаване на защитен план, с цел предпазване на слабите страни, от това да станат много чувствителни към външните заплахи

Направените анализи на факторите на външната среда, както и SWOT анализ, разглеждат четири елемента, които идентифицират ЦПЛР - ЦКО като относително балансирана с преобладаващо положително влияние. Използваните инструменти на анализа позволяват групиране на ресурсите в TOWS матрица, където принципно са заложени основанията за съдържанието на стратегията.

4. СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ЦПЛР – ЦЕНТЪР ЗА КАРИЕРНО ОРИЕНТИРАНЕ – ВАРНА

4.1. Мисия

ЦПЛР – ЦКО – Варна, чрез постоянната си работа създава гаранции, че с нарастването на познавателните възможности на младите хора, те ще могат сами да събират информация за света на професиите, да я организират и използват за целите на преходите, които осъществяват от една към друга образователна степен и от образование към пазара на труда. Да направят един осъзнат избор и да съумеят да планират тяхната образователна, професионална и личностна реализация.

4.2. Визия

Създаване на условия за реализиране на устойчива и ефективна местна политика в областта на кариерното ориентиране, консултиране и информиране, включване на всички заинтересовани страни в осъществяването ѝ, както и създаването на механизъм за проследяване на резултати и очаквания. Изграждане на среда, която насърчава и подкрепя всяка отделна личност в нейния стремеж към професионално и личностно развитие.

4.3. Ценности

- Свободен избор и доброволно участие на всички деца и ученици без разлика на пол, вероизповедание, етническа принадлежност, социално състояние и др.;
- Ориентираност към интереса и към мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на кариерно ориентиране и индивидуалното консултиране в ЦПЛР - ЦКО;
- Широко сътрудничество с училищата и други културни и образователни институции- от концепцията до изпълнението;
- Приемане и зачитане на уникалността на всеки ученик – индивидуалните потребности и възможности, личностни качества, знанията, уменията и интересите, на които ЦПЛР-ЦКО трябва да отговори по подходящ начин, така че ученикът да развие максимално своя потенциал;
- Иновативност и ефективност в кариерните практики и в организацията на кариерния процес въз основа на научна обосновааност и прогнозиране на резултатите от иновациите;

- Прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на ЦПЛР-ЦКО;
- Динамично управление, реализация и обвързване на ресурсите с конкретни резултати, оценка на миналия опит и бъдещото въздействие.

4.4. Приоритетни области

- *РЕАЛИЗАЦИЯ В ПРОФЕСИИТЕ НА НАСТОЯЩЕТО И БЪДЕЩЕТО*
- *КОМПЕТЕНТНОСТИ И ТАЛАНТИ*
- *МОТИВИРАНИ И КРЕАТИВНИ КАРИЕРНИ КОНСУЛТАНТИ*
- *ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНОВАЦИИ, ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЯ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ*
- *ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ И УЧАСТИЕ В МРЕЖИ*

4.5. Цели на стратегията

4.5.1. Главна цел

Устойчиво развитие на ЦПЛР - ЦКО – Варна чрез изграждане на ефективна система за управление, която да осигури високо качество на дейностите, свързани с кариерното ориентиране в системата на училищното образование.

4.5.2. Стратегически цели

- Осигуряване на система от достъпни и качествени услуги за системно кариерно ориентиране от ранна детска възраст и в училище във връзка с успешната реализация на пазара на труда;
- Обучение, ориентирано към формиране и развитие на ключовите компетентности и на умения за живот и работа през XXI век;
- Развитие на компетентностите в съответствие с променящата се роля на кариерния консултант;
- Насърчаване и развитие на култура за иновации и дигитална трансформация за устойчиво развитие;
- Преход от стандартизиран подход в управлението на образователните институции към управление, основано на креативност и иновации.

5. ИНДИКАТИВЕН СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН НА ЦПЛР – ЦЕНТЪР ЗА КАРИЕРНО ОРИЕНТИРАНЕ – ВАРНА

Таблица 8

<p align="center">ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА НА ЦПЛР – ЦЕНТЪР ЗА КАРИЕРНО ОРИЕНТИРАНЕ – ВАРНА</p>			
<p align="center">Приоритетна област 1: РЕАЛИЗАЦИЯ В ПРОФЕСИИТЕ НА НАСТОЯЩЕТО И БЪДЕЩЕТО</p>			
<p align="center">Стратегическа цел 1: Осигуряване на система от достъпни и качествени услуги за системно кариерно ориентиране от ранна детска възраст и в училище във връзка с успешната реализация на пазара на труда</p>			
Цели	Дейности	Очаквани резултати	Индикатори за резултат
<p>1. Осигуряване на подкрепа за ранно кариерно ориентиране - работа с деца и ученици от предучилищна и начална училищна възраст</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Запознаване на учениците със света на труда и с различните професии; формиране на разбиране, че кариерата е средство за професионална и личностна реализация и че всяка професия е нужна на обществото; - Изграждане на положително отношение и нагласи към труда, стимулиране на желание за бъдеща професионална реализация; 	<ul style="list-style-type: none"> - Придобити знания за различните видове труд и професии, за основните характеристики, отговорностите и изискваните специални знания и умения, които се овладяват чрез обучение и образование в различни образователни институции; - Повишена мотивация за учене и разбиране на ролята на училището за успешната личностна и професионална реализация; 	<ul style="list-style-type: none"> - Статистика за броя и вида на проведените дейности и инициативи; - Брой включени ученици в различните организационни форми и дейности /индивидуални, класни, извънкласни, извънучилищни/; - Обратна връзка / експертна оценка от учители, педагогически

	<ul style="list-style-type: none"> - превръщане на училището в привлекателно пространство за учениците; - Подкрепа за развитие на личностни и социални умения, за изява на първите мечти и проекти, насочени към бъдещата реализация. 	<ul style="list-style-type: none"> - Изградени умения за междуличностно взаимодействие на базата на сътрудничеството; - Умения за осмисляне на визия за бъдещето и изява на първите професионални интереси и мечти за професионална и личностна реализация; - Формирана представа за ролята на професионалния път като възможност личността да покаже своите способности; - Изградено уважение към труда и професиите, както и към моралните и материалните стимули. 	<p>съветници / класни ръководители (анкета) за удовлетворение и оценка на ефективността на кариерното ориентиране.</p>
<p>2. Подобряване качеството на кариерното ориентиране в прогимназиален етап (V – VII клас)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Провеждане на занятия и дейности, свързани с опознаване на различни професии; - Подпомагане на учениците в процеса на осмисляне какви 	<ul style="list-style-type: none"> - Изработва различни варианти за образователни и професионални избори, може да ги анализира и оценява, да избира от тях при отчитане на 	<ul style="list-style-type: none"> - Осъществен напредък и развитие на учениците; - Статистика за броя и вида на проведените

	<p>качества на личността и умения са необходими за дадената професия, какво изисква професията от този, който я упражнява;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Формиране на понятия и представи за кариера, кариерно развитие, управление на кариерата; - Формиране на ключови преносими умения: умения за учене и организация на времето, ефективно междуличностно взаимодействие, проучване на възможности, боравене с информация, критично мислене, познаване и използване на модели за вземане на решение. 	<p>факторите, които му влияят;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Има самостоятелна преценка за своите водещи професионални способности и интереси и тяхното съответствие с изискванията на избрана професия - Познава и използва адекватно основни понятия от областта на кариера, кариерно развитие, професия и избори, пазар на труда; - Може да дискутира върху шансовете и рисковете при определени професионални и кариерни избори; - Може да дискутира върху ситуации на разминаване и конфликт на професионални интереси в различни среди – семейна, училищна, приятелска, професионална, социална. 	<p>дейности и инициативи;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Брой включени ученици в различните организационни форми и дейности; - Брой привлечени родители, работодатели; - Брой посетени работни места; - Брой проведени индивидуални консултации; - Обратна връзка/ експертна оценка от учители, педагогически съветници/ класни ръководители (анкета) за удовлетворение и оценка на ефективността на кариерното ориентиране.
--	---	---	---

<p>3. Подобряване качеството на кариерното ориентиране в първи гимназиален етап – профилирано образование (VIII - X клас):</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Изграждане на умения за кариерно планиране у учениците, на способността да правят ценностни избори и да съобразяват планирането си с актуалната ситуация на пазара на труда; - Формиране на разбиране за тясна взаимовръзка между професиите и необходимост от преносими, широко приложими умения. 	<p>Придобити умения за кариерно планиране и себереализация:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Разбиране на значението на информирания избор; осъзнаване на влиянието на различните фактори за професионален и образователен избор; - Умения за кариерно планиране и себереализация; - Адекватна самооценка на съответствие интереси-способности – професионално самоопределение. 	<ul style="list-style-type: none"> - Осъществен напредък и развитие на учениците; - Статистика за броя и вида на проведените дейности и инициативи; - Брой включени ученици в различните организационни форми и дейности; - Брой привлечени родители и работодатели; - Брой посетени работни места; - Брой проведени индивидуални консултации.
<p>4. Подобряване качеството на кариерното ориентиране във втори гимназиален</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Изграждане на умения за кариерно планиране, разгърнато в овладяване и прилагане на способности от една 	<ul style="list-style-type: none"> - Придобити умения за перспективно кариерно планиране; - Придобити умения за формулиране на 	<ul style="list-style-type: none"> - Осъществен напредък и развитие на учениците;

<p>етап – профилирано образование (XI – XII клас)</p>	<p>страна за самопознание и от друга като активност – себerealизация;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Развитие на способности за осъзнат и информиран ценностен избор в съответствие с личните приоритети, ценности и интереси, и тенденциите на динамично променящият се пазар на труда. 	<p>адекватни и устойчиви кариерни цели;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Придобити умения за себerealизация на пазара на труда – успешно презентирание, професионално адаптиране и интегриране; - Придобити умения за справяне с предизвикателства и кризисни професионални и кариерни ситуации-катаклизми. 	<ul style="list-style-type: none"> - Статистика за броя и вида на проведените дейности и инициативи; - Брой включени ученици в различните организационни форми и дейности; - Брой привлечени родители и работодатели; - Брой проведени индивидуални консултации
<p>5. Подобряване качеството на кариерното ориентиране в първи гимназиален етап – професионално образование (VIII - X клас):</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Формиране на умения за планиране на кариерното развитие, умения за справяне с предизвикателства, обединяване на избора на професия с избора на възможности за образование, обучение и заетост; - Насърчаване на придобиването на практически опит и 	<ul style="list-style-type: none"> - Разширена информация за професиите, възможностите за реализация на регионално ниво и особеностите на кариерни пътища като нает и самонает; Стимулирана самостоятелност за търсене на собствени алтернативи, в това число готовност за 	<ul style="list-style-type: none"> - Индивидуално портфолио на ученика; - Степен на удовлетвореност на ученици и родители от участието в дейностите от КО; - Статистика за участието на учениците и

	<p>умения (вкл. чрез дуално обучение) и обучение в умения за заетост, които да осигурят по-голяма пригодност и адекватност на завършващите към изискванията на работодателите;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Предоставяне на адаптирано към потребностите на младите хора информирание и консултиране относно възможностите за придобиване на професионална квалификация, дуално обучение, стажуване и чиракуване на работното място, а също така и насочване към гъвкави пътеки за реинтеграция на отпадналите. 	<p>мобилност и предприемачество,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Подобро самопознание и умения за обективно самонаблюдение и самоанализ; - Придобито разбиране на процеса на кариерно планиране и формирани умения за вземане на самостоятелен избор; - Стимулиране на гъвкавостта, формирано разбиране за кариерата като последователност от преходи и ревизия на направения избор. 	<p>тяхното представяне в различните дейности;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Брой привлечени родители, работодатели и посетени места; - Индикатор за успех може да се счита и повишеният среден успех, както и задържането на учениците в училище / намаляването на броя на застрашените от отпадане ученици; - Брой проведени индивидуални консултации.
6. Подобряване качеството на	- Задълбочаване на информацията за	- Усъвършенствани умения за планиране и	- Брой създадени индивидуални

<p>кариерното ориентиране във втори гимназиален етап – професионално образование (XI - XII клас):</p>	<p>актуалното състояние на пазара на труда и за професионалните области;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Осигуряване на подкрепа за плавен преход от гимназиален етап към реализация на пазара на труда или продължаване на образованието във висше училище; - Насърчаване на индивидуалната инициатива при създаване на образователен и/или професионален маршрут - изследване на възможните алтернативи, формиране на умения за конструктивен диалог, осигуряване на подкрепа и отстояване на личните решения в избраната кариерна траектория; - Организиране на срещи с работодатели, 	<p>управление на кариерата – за обективна самооценка;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Способности за самостоятелно вземане на подходящи, съгласувани решения; - Формулирани ясни ценности, лични приоритети и визия за развитие (краткосрочни и дългосрочните цели); - Създаден кариерен план за лично и професионално бъдеще; - Способност за прилагане на различни ефективни стратегии за търсене на работа – вкл. създаване на контакти, използване на онлайн пространството за личен маркетинг, умения за самопрезентация. 	<p>кариерни планове;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Статистика за броя и вида на проведените дейности и инициативи; - Брой включени ученици в различните организационни форми и дейности /индивидуални, класни, извънкласни, извънучилищни; - Брой привлечени родители, работодатели; - Брой ученици, участвали в дейности, подобряващи връзката с пазара на труда – посещения на работни места, срещи с работодатели,
--	--	---	--

	<p>посещения на работни места, стажове, учебни практики и обучение на работното място, осигуряване на възможности за представяне на учениците пред работодатели и др.</p>		<p>практики, състезания, конкурси; - Проведени индивидуални консултации.</p>
<p>7. Развиване на кариерното ориентиране на ученици със специални образователни потребности /СОП/</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Откриване и развиване на способностите и дарбите; - Преодоляване на обучителните затруднения във възможната за ученика степен; - Ориентиране в собствените желания и предпочитания; - Избор на начално, основно, средно училище, университет и съответно на предмети, специалности, професия, образователно ниво; 	<ul style="list-style-type: none"> - Резултати съответстват на разписаните за съответните етапи, тъй като поставят ученика със СОП в равностойно положение, очертавайки постиженията. Когато това е невъзможно, те се разписват за съответното дете, но без да отпаднат, а се съобразят с неговите ресурси и възможности. - Придобити и развити знания, придобити полезни умения и компетенции за самостоятелно и подкрепено професионално 	<ul style="list-style-type: none"> - Осъществен напредък и развитие на учениците измерени чрез: наблюдение от страна на учители, класен ръководител, родители върху поведението и резултатите, включително – повишен интерес и мотивация за учене, повишена активност в образователния процес и в частност – в

	<ul style="list-style-type: none"> - Придобиване на знания и умения: базови и професионални; - Начало на трудов опит (стаж, доброволчество); - Изследване на собствения професионален капацитет и оценка на достигнатото кариерно развитие; - Ориентиране в професионалните ценности, желания и предпочитания, анализ на актуалните потребности; - Планиране на кариерното развитие (мечтана-желана сфера, полета на професионална реализация); - Подготовка на документи за кандидатстване (CV, мотивационно писмо/есе и др.); 	<p>информирание и избор на професия /работа/.</p>	<p>дейностите по кариерно ориентиране;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Статистика за броя и вида на проведените дейности и инициативи; - Брой ученици със СОП, включени в различните организационни форми и дейности /индивидуални, класни, извънкласни, извънучилищни/;
--	---	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Кандидатстване за работа и стаж, явяване на интервю. 		
<p>8. Развиване на кариерното ориентиране на застрашени от отпадане ученици</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Дейностите са насочени към: - Осъзнаване на факторите, които пречат на учениците, собствени грешки и предразсъдъци; - Изработване на краткосрочни кариерни и професионални планове; - Изработване на различни и повече от един варианти на своето развитие; - Определяне на изявени предпочитания към определени трудови дейности; - Провокиране на активността в трудови, училищни, социални изяви чрез формиране конкретни социални умения; 	<ul style="list-style-type: none"> - Повишена мотивация за образование чрез опознаване ценността и значимостта на определени професии, съответни на техните интереси и способности; - Формирани умения за общуване с връстници и хора от различни професии и поколения; - Стабилизиране на личната себепредстава за наклонности интереси способности; - Формирани умения за планиране и поемане на лична отговорност за образователното си и професионално бъдеще; - Информирани за професии, при които входящото минимално образователно равнище не изисква завършена образователна степен 	<ul style="list-style-type: none"> - Осъществен напредък и развитие на учениците (измерени чрез: повишен среден успех, намален брой отсъствия от училище, повишен интерес и мотивация за учене, повишена активност в образователния процес и в частност); - Статистика за броя ученици, застрашени от отпадане; - участие в училищни и извънучилищни дейности;

	<ul style="list-style-type: none"> - Проучване и осмисляне на различни алтернативи за професионално и образователно развитие; - Информация за професии, които позволяват по-ниска професионална квалификация. - Информираност за професии, при които входящото минимално образователно равнище не изисква завършена образователна степен или предполага по-ниска такава. 	или предполага по-ниска такава.	<ul style="list-style-type: none"> - Брой привлечени родители и работодатели; - Брой проведени индивидуални консултации.
--	---	---------------------------------	--

**Приоритетна област 2:
КОМПЕТЕНТНОСТИ И ТАЛАНТИ**

Стратегическа цел 2: Обучение, ориентирано към формиране и развитие на ключовите компетентности и на умения за живот и работа през XXI век

Цели	Дейности	Очаквани резултати	Индикатори за резултат
1. Кариерно ориентиране насочено към формиране и развиване на ключови	- Актуализиране на дейностите с цел придобиването на ключовите	- Придобити ключови умения като способност за решаване на сложни проблеми, критично	- Брой ученици формирали умения за планиране на

<p>умения на работната сила, свързани с изискванията на глобалната икономика на знанието – иновативност, лидерство, екипност, решаване на проблеми, работа с информация, специфични професионални умения, грамотност и основни умения свързани със социалната интеграция</p>	<p>компетентности и уменията за живот и работа в XXI век и за развитие на таланта и интересите на учениците;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Развиване на ключови умения за управление на кариерното развитие: себепознание, планиране, определяне на цели и вземане на решения; - Подчертаване на ключовите моменти при вземане на решение – избор на профилирана/професионална гимназия и/или профил/професия и добре дефинирани потребности – степен на професионална зрялост и готовност за вземане на решения. 	<p>мислене, творческо мислене, сътрудничество, емоционална интелигентност и емпатия;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Усвояване и внедряване на добри практики от европейското пространство; - Придобити умения за кариерно планиране и себереализация; - Разбиране на значението на информирания избор, осъзнаване на влиянието на различните фактори за професионален и образователен избор; - Адекватна самооценка на съответствието интереси/способности – професионално самоопределение. 	<p>кариерното развитие и умения за справяне с предизвикателства;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Брой ученици направили връзка между избора на професия и избора на възможности за образование, обучение и заетост; - Намаляване на преждевременното напусналите училище и на младежите с ниско образователно и квалификационно равнище.
<p>2. Формиране на преносими умения като междуличностно взаимодействие,</p>	<p>Кариерно ориентиране насочено към:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Развиване на ключови компетентности/пренос 	<p>Ученици, които са:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Формирали ключови умения: умения за учене и организация на 	<ul style="list-style-type: none"> - Брой ученици с повишени социални умения,

<p>комуникативност, отговорност, непрекъснато учене и развитие, както и на ориентира в тенденциите, които ще определят търсенето на нови умения и възникващите нови професии през следващите години.</p>	<p>ими умения (комуникативни умения, разрешаване на конфликти, сътрудничество и лидерство, поставяне на цели и вземане на решения, презентационни умения, предприемачески дух);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Трениране на умения за кариерно планиране у учениците, на способността да правят ценностни избори и да съобразяват планирането си с актуалната ситуация на пазара на труда. 	<p>времето, ефективно междуличностно взаимодействие, проучване на възможности, боравене с информация, критично мислене, познаване и използване на модели за вземане на решение;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Могат да формулират собствената си професионална самооценка като съответствие между интереси-способности и изисквания на професия. 	<p>подпомогнати в тяхното социалното и личностното развитие;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Брой ученици, които познават и осмислят ключовите компоненти на човешката индивидуалност като интереси, умения, способности, мотиви, нагласи и др.
<p>3. Формирането на умения за управление на кариерата през целия живот</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Кариерно ориентиране в посока развиване на способността за проучване и анализиране на информация; - Адекватна самооценка; - Умения за вземане на решение; 	<ul style="list-style-type: none"> - Ученици, които са информирани относно перспективите за реализация; - Стимулиран е интересът им към професионалните сфери, които ще генерират нови работни места. 	<ul style="list-style-type: none"> - Брой ученици, които могат да проучват пазара на труда, могат да се представят пред работодател, познават перспективите за

	<ul style="list-style-type: none"> - Убедително представяне на интервю и на работното място; - За планиране на професионалното развитие. 		професионална реализация.
<p>4.Формиране на умения за справяне с предизвикателства и обединяване на избора на професия с избора на възможности за образование, обучение и заетост.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Кариерното ориентиране и консултиране е насочено към формиране на умения за управление на кариерното развитие: себепознание, увереност в себе си и в собствените умения и способности, както и умения за планиране, определяне на цели и вземане на решения; - Разбиране и осъзнаване на значението на информирания избор. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ученици с придобити знания за характера и динамиката на пазара на труда; - Формирали са разбиране за тясна взаимовръзка между професиите и необходимост от преносими, широко приложими умения; - Развили са умения за справяне с предизвикателствата пред самите тях, свързани с възможностите за образователна, професионална и личностна реализация. 	<ul style="list-style-type: none"> - Бой ученици, които познават предизвикателствата пред тях, свързани с възможностите за образователна, професионална и личностна реализация.
<p>Приоритетна област 3: МОТИВИРАНИ И КРЕАТИВНИ КАРИЕРНИ КОНСУЛТАНТИ</p>			

Стратегическа цел 3: Развитие на компетентностите в съответствие с променящата се роля на кариерния консултант

Цели	Действия	Очаквани резултати	Индикатори за резултат
<p>1. Разширяване на възможностите за квалификацията на кариерните консултанти без откъсване от работа.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Включване в обучения за външна квалификация; - Включване в обучения за вътрешна квалификация – тиймбилдинги, тренинги, открити практики, дискусии, лекции и беседи за обмяна на опит. 	<ul style="list-style-type: none"> - Повишени умения за учене през целия живот; - Мотивация за по-добро изпълнение на ангажиментите; - Придобити умения за работа в екип; - Справяне с конфликтите на работното място. 	<ul style="list-style-type: none"> - Брой преминали външна квалификация; - Брой преминали вътрешна квалификация; - Брой обучения.
<p>2. Развитие на дигиталните компетентности на кариерните консултанти за прилагане на новите технологии, за облачни ИКТ услуги, за иновативни дигитални методи , прилагани в кариерно ориентиране.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Осигуряване на ефективна ИКТ среда за съхраняване и използване на електронно съдържание; - Усъвършенстване на уменията за работа с приложни компютърни програми чрез включване в обучения; - Сформиране на работни екипи за изпълнение на определена задача. 	<ul style="list-style-type: none"> - Квалификация по приоритети на кариерните консултанти за повишаване на конкурентоспособността и професионалното самочувствие; - Кариерни консултанти работещи във виртуална класна стая; - Повече изготвени интерактивни материали по кариерно ориентиране; 	<ul style="list-style-type: none"> - Брой кариерни консултанти, които се чувстват подготвени за използване на ИКТ за преподаване, изчислен като отношение на броя на КК, които се чувстват подготвени за

		<ul style="list-style-type: none"> - Облекчена комуникация с ученици; - Осигурени преносими компютърни устройства; 	<p>използване на ИКТ за преподаване спрямо общия брой на КК;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Брой авторски дигитални продукти.
<p>3. Развиване на професионални общности от кариерни консултанти на основата на мрежовия подход.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Подкрепа и развитие на култура за иновации, креативност и споделяне на добри практики чрез обединяването на ЦКО в страната и на кариерните консултанти в общности. 	<ul style="list-style-type: none"> - Включване в повече професионални общности за споделяне на добри практики. 	<ul style="list-style-type: none"> - Брой професионални общности за споделяне на добри практики.

**Приоритетна област 4:
ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНОВАЦИИ, ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЯ И УСТОЙЧИВО
РАЗВИТИЕ**

Стратегическа цел 4: Насърчаване и развитие на култура за иновации и дигитална трансформация за устойчиво развитие

Цели	Действия	Очаквани резултати	Индикатори за резултат
<p>1. Въвеждане на иновации в кариерното ориентиране.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Балансирано използване на дигиталните образователни решения 	<ul style="list-style-type: none"> - Кариерни консултанти с развити уменията за преподаване в онлайн среда и разработка и 	<ul style="list-style-type: none"> - Брой създадени онлайн ресурси; - Брой споделени ресурси;

	<p>и на традиционното учене съобразно възрастта на децата и учениците;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Прилагане на нови образователни модели, интерактивни методи и кариерни практики в обучението; - Използване на нови образователни форми за повишаване равнището на успеваемост на учениците. 	<p>използване на дигитално учебно съдържание;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обзавеждане на ЦКО със съвременно оборудване за работа с дигитално учебно съдържание. 	<ul style="list-style-type: none"> - Нови образователни модели; - Интерактивни методи и кариерни практики в обучението.
<p>2. Разширяване на достъпа до модерни IT технологии с оглед провеждане и участие в иновации от разстояние, бърз и качествен достъп до информация и приобщаване на други участници в иновационните процеси.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Развиване на уменията на кариерните консултанти за преподаване в онлайн среда и за разработка и използване на дигитално учебно съдържание; - Осъвременяване на компютърната техника на центъра. 	<ul style="list-style-type: none"> - Създадени условия за обучение с дигитални технологии в центъра; - Осигурен достъп до свободен, защитен/безопасен достъп до интернет. 	<ul style="list-style-type: none"> - Брой кариерни консултанти с развити уменията за преподаване в онлайн среда и разработка и използване на дигитално учебно съдържание.
<p>3. Обновяване на образователния</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Създаване и използване на отворени 	<ul style="list-style-type: none"> - Увеличаване броя на крайните електронни 	<ul style="list-style-type: none"> - Брой дигитални устройства;

<p>облик на ЦПЛР – ЦКО чрез ИКТ иновации и ИКТ базирани методи на обучение.</p>	<p>образователни ресурси и модели за устойчиво развитие на национално, регионално и институционално ниво.</p>	<p>устройства в институциите от системата на предучилищното и училищното образование.</p>	<p>- Достъп до неограничен интернет.</p>
<p>Приоритетна област 5: ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ И УЧАСТИЕ В МРЕЖИ</p>			
<p>Стратегическа цел 5: Преход от стандартизиран подход в управлението на образователните институции към управление, основано на креативност и иновации</p>			
Цели	Действия	Очаквани резултати	Индикатори за резултат
<p>1. Прилагане на интегриран подход и ефективното взаимодействие със служителите</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Усъвършенстване на комуникацията между ръководство и кариерни консултанти; - Прозрачност при управлението на ресурсите; - Актуализиране на системата за допълнително заплащане на труда на кариерните консултанти и вътрешните правила за работна заплата; 	<ul style="list-style-type: none"> - Актуализиране или разработване на вътрешни документи, касаещи права, задължения и функционални зависимости между членовете на колектива; - Етичност и толерантност във взаимоотношенията. 	<ul style="list-style-type: none"> - Брой обновени вътрешни документи.
<p>2. Изпълнение на инфраструктурни и</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Внасяне на предложение до 	<ul style="list-style-type: none"> - Подобряване на образователната среда; 	<ul style="list-style-type: none"> - Придобити нови помещения.

<p>технологични решения за модернизация на ЦПЛР - ЦКО и на средата за обучение;</p>	<p>дирекция „Образование и младежки дейности“ към Община Варна за придобиване на нови помещения.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Подобряване на условията за труд; - Подобрения на материално-техническата база; 	
<p>3. Сътрудничество между институциите и свързване в мрежи</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Създаване и поддържане на ефективни партньорски мрежи между ЦКО и образователните институции; - Ефективно взаимодействие с висши училища и колежи, социални партньори, институции и местната власт; 	<ul style="list-style-type: none"> - Провеждане на съвместни инициативи с всички училища в системата на средното образование, висши училища и колежи, социални партньори и местната власт. 	<ul style="list-style-type: none"> - Брой проведени съвместни инициативи и създадени партньорства.
<p>4. Участие в европейски проекти и национални програми на МОН</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Разработване на проекти; - Участие в проекти; - Разработване на национални програми; - Изпълнение на национални програми. 	<ul style="list-style-type: none"> - Реализирани проекти; - Реализирани национални програми. 	<ul style="list-style-type: none"> - Брой разработени и реализирани проекти и програми.

6. ПЛАНИРАНЕ, НАБЛЮДЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

6.1. План за изпълнение на стратегията

Стратегията за развитие на ЦПЛР - ЦКО за периода 2022 – 2026 г. предвижда постигане на поставените стратегически цели и подцели чрез мерки и дейности, разработени в Годишния план за изпълнение на дейностите за съответната учебна година, която се приема на Общо събрание.

Стратегията и Годишния план имат характер на отворен документ, който може да се развива, усъвършенства и актуализира в съответствие с динамично променящите се условия и фактори.

6.2. Наблюдение

Наблюдението включва:

- отчитане на индикаторите, заложи в Стратегията;
- отчитане на дейностите, заложи в Годишния план;
- отчитане използването на финансови средства за изпълнение на заложените дейности;
- анализ на състоянието, потребностите и набеязване на мерки за подобрене;
- актуализиране на действащи и/или разработване на нови програми за действие;
- информирание на институциите и обществото за постигнатите резултати по заложените дейности.

За наблюдение изпълнението на Стратегията се създава работна група в състав: председател – директор на ЦПЛР и кариерни консултанти в ЦПЛР.

6.3. Отчитане

Отчитането на изпълнението на Стратегията се осъществява чрез:

- Работната група прави преглед на изпълнението на Стратегията и се отчита пред Общо събрание в края на учебната година;
- Изготвяне на обобщен аналитичен доклад за периода 2022 – 2026 г. и внасянето му на Общо събрание в края на учебната 2025/2026 г.

7. ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

1.1. Цел на оценката

Оценката на изпълнението на Стратегията е насочена към вземане на решения /основани на факти, данни, аналитични изводи, препоръки/ за подобряване и усъвършенстване на общинската политика за приобщаващото образование в частта кариерно ориентиране и консултиране в следващите

периоди от време и съобразно националните и европейски изисквания и приоритети.

1.2. Извършител на оценката

Извършител на оценката е Общо събрание на ЦПЛР – водеща институция по изпълнението на Стратегията.

1.3. Периодичност на оценката

Проследяването на изпълнението на Стратегията и постигнатите резултати се осъществява с годишен доклад в края на всяка учебна година и една окончателна оценка в края на периода на Стратегията през 2026 г. Целта на годишните оценки е да бъдат идентифицирани предизвикателствата и рисковете пред текущото изпълнение и да се набележат мерки за оптимално постигане на очакваните резултати от Стратегията до 2026 г.

8. ФИНАНСИРАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА

- Делегирана субсидия чрез Държавния бюджет;
- Местна издръжка от Община Варна;
- От Национални програми;
- Средства от Европейските фондове, чрез финансиране на проекти;
- Дарения;

9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящата стратегия се реализира от ЦПЛР – Център за кариерно ориентиране - Варна с подкрепата на община Варна и Регионално управление на образованието в партньорство с училища, държавни и общински служби, социални партньори, представители на местния бизнес, колежи и висши училища и неправителствени организации.

Реализирането на стратегията е продължителен, отговорен, последователен и отворен във времето процес, който следва динамиката на промените. Постигането на целите е възможно с обединяване усилията на всички заинтересовани страни.

ЦПЛР – ЦКО – Варна, продължавайки наложените традиции на притегателен център за кариерно ориентиране и консултиране, има амбицията да надгражда създадената система за кариерно ориентиране, да проучва и прилага нови европейски практики и да подкрепя развитието на децата и учениците от гр. Варна при избора им на професия и способността им сами да

планират и управляват собствената си кариера, като по този начин подобряват пригодността си за заетост.

Стратегията подлежи на актуализиране при възникване на нови обстоятелства и потребности.

*Стратегия е приета на Общо събрание на ЦПЛР-ЦКО-Варна с
Протокол № ..... / .....2022 г.*